

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

osg Piter Jelles, !mpulse Leeuwarden

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het onderwijs

Datum vaststelling: 24 februari 2020

Samenvatting

De inspectie heeft op Impulse Leeuwarden een onderzoek uitgevoerd. In de jaarlijkse prestatieanalyse hebben wij geconstateerd dat er sprake is van risico's. De tekortkomingen in de onderwijsresultaten en het onderwijsproces zijn in de praktijk niet aangetroffen in de school. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs voldoende is.

Wat gaat goed?

De belangrijkste elementen van het onderwijsproces zijn op orde. De school heeft voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en begeleidt hen over het algemeen effectief. De lessen stellen de leerlingen in staat om zich verder te ontwikkelen. Ook voelen de leerlingen zich veilig op school. De toetsing en afsluiting en de onderwijsresultaten voldoen aan de wettelijke eisen.

De schoolleiding draagt voldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs. Docenten en schoolleiding zijn gemotiveerd om samen het onderwijs elke dag beter te maken.

Wat kan beter?

In het concept van Impulse Leeuwarden neemt coaching een belangrijke rol in. De kwaliteit waarmee de leraren die rol invullen verschilt. Ook kan de school nog effectiever ingrijpen als leerlingen leerachterstanden oplopen.

Doordat er relatief weinig tijd wordt besteed aan klassieke lessen is het belangrijk om te zorgen dat die tijd efficiënt wordt besteed. Daarin is verbetering mogelijk.

Wat moet beter?

De pta's voor de talen en het schoolplan voldoen niet helemaal aan de wettelijke eisen. De school krijgt hiervoor herstelopdrachten.

Vervolg

Nu de onderwijskwaliteit voldoende is valt de school onder het reguliere toezicht. Het bestuur zorgt dat de nieuwe pta's en het nieuwe schoolplan voldoen aan de herstelopdrachten.

Bestuur: Stichting O.S.G. Piter Jelles
Bestuursnummer: 13603

School: Impulse Leeuwarden
Aantal leerlingen leerjaar 1-3: 262
Aantal leerlingen havo bovenbouw: 110
Aantal leerlingen vwo bovenbouw: 59
(Teldatum: 1-10-2019)

BRIN: 20DL10

Impulse Leeuwarden geeft onderwijs op basis van eigen leerdoelen van de leerling, neergelegd in een individueel leerplan (ILP). Vier ochtenden per week verblijven de leerlingen in huizen (deelscholen) en houden zich daar bezig met coaching, setting (eigen onderzoek) en community (activiteiten ten behoeve van het huis en de maatschappij) en leren leren. In de middag volgen zij lessen in de schoolvakken.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek !mpulse Leeuwarden, havo en vwo	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg !mpulse Leeuwarden, havo en vwo	7
3.	Resultaten onderzoek !mpulse Leeuwarden, havo en vwo	9
4.	Reactie van het bestuur	16

1. Opzet van het onderzoek !mpulse Leeuwarden, havo en vwo

De inspectie heeft op 20 november 2019 een onderzoek naar aanleiding van risico's uitgevoerd. Wij maken jaarlijks een risicoanalyse voor alle scholen in Nederland. Bij de analyse van de gegevens die we hebben over !mpulse Leeuwarden hebben we risico's gezien in de onderwijsresultaten. Deze lopen de laatste jaren terug en het driejaarsgemiddelde van twee indicatoren over de schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 is onder de norm. Daarom hebben we een kwaliteitsonderzoek bij risico's uitgevoerd naar de kwaliteit van het onderwijs op deze school.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs. Bij een kwaliteitsonderzoek bij risico's onderzoeken wij de kernstandaarden (OP2, OP3, SK1 en OR1), omdat die doorslaggevend zijn voor het oordeel over de school. Ook onderzoeken we de Kwaliteitszorg (KA1) en de Kwaliteitscultuur (KA2), omdat deze iets zeggen over het vermogen van de school om de kwaliteit te verbeteren en verbeteringen vast te houden. Ten slotte onderzoeken we de kwaliteit van de Toetsing en afsluiting (OP8) om sectorbreed in kaart te brengen of deze op orde is.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 Extra ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP7 Praktijkvorming/stage	
OP8 Toetsing en afsluiting	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben veertien lessen en activiteiten in de huizen (de organisatorische eenheden binnen de school) bezocht, verdeeld over onderbouw, bovenbouw havo en bovenbouw vwo. Ook hebben we documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, de schoolleiding, de examensecretaris en de verantwoordelijken voor de leerlingenzorg.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Inhoud schoolplan, art. 24 WVO
- Aanwezigheid schoolgids, art. 24c, lid 3 WVO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage, art. 24a, lid 1d WVO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld, art. 3a WVO

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn geen signalen over Impulse Leeuwarden bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

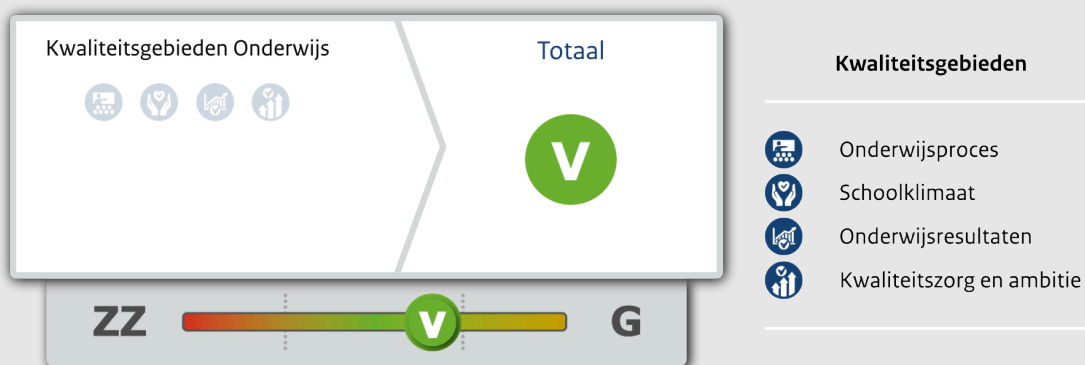
- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2. Hoofdconclusie en vervolg !mpulse Leeuwarden, havo en vwo

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij !mpulse Leeuwarden, afdelingen havo en vwo.

Hoofdconclusie

Een kwaliteitsonderzoek bij risico's zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een eindoordeel over de kwaliteit van het onderwijs. Conform de beslisregels van het Onderzoekskader 2017 luidt onze conclusie als volgt:

De onderwijskwaliteit van !mpulse, afdelingen havo en vwo, is voldoende. Alle onderzochte standaarden zijn van voldoende kwaliteit. Het verbetertraject dat de school zelf is gestart heeft tot voldoende resultaten geleid. Wel hebben we een paar tekortkomingen vastgesteld. De school krijgt daarvoor herstelopdrachten.

Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
In de PTA's van de talen ontbreken de tijdvakken waarin de schoolexamentoetsen worden afgenomen (art. 31, tweede lid, onder c, Eindexamenbesluit VO).	Het bestuur moet zorgen dat deze tekortkoming in de PTA's van volgend jaar opgelost is en deze voor 1 oktober 2020 aan ons toesturen.	Wij controleren deze PTA's na ontvangst.
In het schoolplan ontbreekt informatie over het bestrijden van (taal)achterstanden (art. 24 WVO).	Het bestuur moet zorgen dat het volgende schoolplan (2021) wel aan de wettelijke eisen voldoet.	Wij controleren het schoolplan na ontvangst.

3. Resultaten onderzoek !mpulse Leeuwarden, havo en vwo

Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel gevolgd door een korte toelichting. Deze toelichting biedt aanknopingspunten voor verbetering.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We beoordelen de standaard OP2 als voldoende. De school voldoet aan de wettelijke eisen. Wel zou de school meer in kunnen zetten op eenduidigheid in de cognitieve ondersteuning van leerlingen die achterblijven.

Wat gaat goed?

De coaches en leraren hebben veel oog voor de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen. !mpulse Leeuwarden besteedt veel tijd aan coaching van leerlingen, zowel in groepsverband als individueel. Leerlingen maken ieder een ILP (individueel leerplan), dat zij met hun coach bespreken en evalueren. Daarbij maken zij ook een portfolio. Ook verzamelt de school gegevens over de cognitieve ontwikkeling via schooleigen toetsen en onafhankelijk genormeerde toetsen. Deze gegevens worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem.

Als een leerling zich niet naar verwachting ontwikkelt, zet de school extra in op de (studie)vaardigheden. Het concept van !mpulse is sterk gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en hierover is veel kennis en ervaring beschikbaar in de school. Zo werken leerlingen veelvuldig aan hun planningsvaardigheden. Ook kunnen leerlingen begeleiding krijgen op sociaal-emotioneel vlak.

Wat kan beter?

De school kan nog scherper in beeld brengen waar de oorzaken van achterblijvende ontwikkeling liggen. Als uitgangspunt stimuleert de school eigenaarschap bij leerlingen. Dat maakt ook dat de school niet per definitie ingrijpt als een leerling achterloopt. In welke situaties daar wel voor gekozen wordt verschilt echter tussen coaches en huizen.

Doordat het schoolconcept sterk gericht is op de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen wordt soms minder aandacht besteed aan het bestrijden van cognitieve achterstanden. De school werkt daarvoor met een plusprogramma, dat sinds dit schooljaar ook voor sommige leerlingen verplicht gesteld wordt. Het verschilt echter tussen coaches wie analyseert waarom een leerling vastloopt en wat deze precies nodig heeft. Sommige coaches doen dat zelf en sommigen laten dat bij de leerling. Die verschillen tussen de coaches maken de begeleiding, met name bij leerachterstanden, kwetsbaar.

Ook zou de school zich verder kunnen ontwikkelen op het gebied van eenduidigheid in het taal- en rekenbeleid. Hoewel de coaches zo nodig aandacht besteden aan die problematiek in het ILP van de betreffende leerlingen is er geen overkoepelend zicht op de taal- en rekenbehoeften van de leerlingenpopulatie. Dat zou wel kunnen helpen om de leerlingen beter te ondersteunen in taal en rekenen. Met name vwo-leerlingen hebben daar, gelet op de resultaten, behoefte aan.

OP3 - Didactisch handelen

We beoordelen de standaard OP3 als voldoende. Het didactisch handelen is van voldoende niveau om de havo- en vwo-leerlingen zich ononderbroken te laten ontwikkelen.

Op Impulse Leeuwarden zitten de leerlingen tot en met het derde leerjaar bij elkaar in de vaklessen (de lessen in de klassieke schoolvakken, die 's middags worden gegeven). We hebben geen opvallende verschillen tussen de havo- en de vwo-lessen gezien.

Wat gaat goed?

De meeste lessen bij Impulse Leeuwarden kennen een gestructureerde opbouw, waarbij ook aandacht wordt besteed aan het ophalen van voorkennis. De docenten zijn erop gericht om leerlingen te activeren en met hen in gesprek te gaan over de stof. De stof wordt meestal helder uitgelegd. Wij hebben mooie voorbeelden gezien van onderwijsleergesprekken waarin dieper op de stof werd ingegaan en van keuzemogelijkheden voor leerlingen.

Wat kan beter?

De lessen zouden nog verder kunnen verbeteren als het gaat om afstemming op de behoeften van leerlingen. Vanuit de ILP-systematiek heeft de school veel zicht op de vaardigheden en interesses van leerlingen, bijvoorbeeld vanuit hun setting-opdrachten. In de vaklessen kunnen de leraren meer gebruik maken van deze informatie om het onderwijs meer aan te laten sluiten bij deze vaardigheden en interesses.

OP8 - Toetsing en afsluiting

De kwaliteit van toetsing en afsluiting hebben we als voldoende beoordeeld, maar in een deel van de PTA's ontbreekt het tijdvak waarin bepaalde schoolexamens worden afgenomen. Het examenreglement, de overige aspecten van de PTA's en de uitvoering van de schoolexamens voldoen aan de wettelijke eisen.

Het examenreglement is recent aangepast. De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen nu overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het eindexamenbesluit. Het examenreglement is met instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld en is verzonden naar leerlingen, ouders/verzorgers en de inspectie.

In de pta's van alle vakken staan de onderdelen van het eindexamenprogramma ((sub)domeinen, eindtermen) beschreven en worden alle verplichte onderdelen van het examenprogramma getoetst. De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen en de wijze waarop de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de wijze van herkansing van het schoolexamen en de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt, worden vermeld in het programma.

Impulse Leeuwarden controleert tijdig of leerlingen aan alle voorwaarden voldoen om deel te mogen nemen aan het centraal examen, zodat de deelname aan het centraal examen niet in gevaar komt.

Wat kan beter?

In het systeem waarin de school de resultaten van de schoolexamens bijhoudt kan het zijn dat er vakjes leeg blijven doordat een leerling een bepaalde toets niet hoeft te maken. Die werkwijze is risicovol, omdat daarmee onterecht niet gemaakte toetsen over het hoofd kunnen worden gezien. Het systeem kan op dat punt nog worden aangescherpt.

Wat moet beter?

In de PTA's van de talen ontbreken de tijdvakken waarin de toetsen voor het schoolexamen plaatsvinden. Daarmee voldoen zij niet aan art. 31, tweede lid, onder c, Eindexamenbesluit VO. Het bestuur ontvangt hiervoor een herstelopdracht.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat

SK1 Veiligheid

O

K

V

G

•

SK1 - Veiligheid

We beoordelen de standaard SK1 als voldoende. De school waarborgt de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen.

Impulse Leeuwarden monitort de veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen met een daarvoor geschikt instrument. De uitkomsten van deze monitor liggen boven de benchmark. Naar aanleiding van de monitoring en incidenten/signalen wordt waar nodig extra aandacht besteed aan thema's rond de veiligheid, zoals bijvoorbeeld de veiligheid op sociale media, cybercrime en seksuele weerbaarheid.

De school beschikt over een veiligheidscoördinator. Daarnaast hebben de coaches van leerlinggroepen een rol in het preventieve beleid tegen pesten en het signaleren van mogelijke problemen. Leerlingen geven aan dat er weinig incidenten rond de veiligheid, zoals pestgedrag, zijn. Als die er wel zijn zet de school in op het herstel van de sociale cohesie door het voeren van herstelgesprekken. Leerlingen zien deze werkwijze als prettig en effectief.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten

OR1 Resultaten

O

K

V

G

•

OR1 - Resultaten

We beoordelen de standaard OR1 als voldoende. De leerresultaten van Impulse Leeuwarden voldoen aan de normen uit de regeling leerresultaten VO.

Schooleigen berekening

De meeste scholen delen de leerlingen uiterlijk na klas twee in naar niveau. Daar is de resultatenberekening van de inspectie op gebaseerd. Doordat Impulse tot en met de derde klas werkt met heterogene klassen, waarin leerlingen nog niet naar niveau ingedeeld zijn, maakt de school voor de indicatoren R1 (plaatsing ten opzichte van schooladvies), R2 (onderbouwsnelheid) en R3 (bovenbouwsucces) eigen berekeningen. Die wijkt af van de normale inspectieberekening doordat bij R1 gekeken wordt naar de plaatsing in het vierde leerjaar, in plaats van het derde. Bij R2 wordt gekeken naar het percentage leerlingen dat onvertraagd de vierde klas haalt, in plaats van de derde. Voor R3 wordt dan gekeken naar het succesvol doorlopen van de klassen vanaf de vierde. We hebben met de school afgesproken dat we bij de schooleigen berekening wel de normen van de inspectie hanteren. Bij de indicator E (examenresultaten) is die eigen berekening niet aan de orde.

Gebruik recentere opbrengstgegevens

Omdat de school beschikt over betrouwbare gegevens over het schooljaar 2018/2019 zijn we daarvan uitgegaan. Daarbij hebben we vooruit de rekenregels van het onderwijsresultatenmodel 2020 gebruikt, nu die regels van toepassing gaan zijn op de resultaten over het jaar 2018/2019.

Wat gaat goed?

De plaatsing ten opzichte van het schooladvies (R1) en de onderbouwsnelheid (R2) liggen boven de norm. Vooral de plaatsing ten opzichte van het schooladvies is opvallend hoger dan gemiddeld: Impulse laat veel leerlingen in de bovenbouw op een hoger niveau terechtkomen dan hun advies vanuit de basisschool.

Wat kan beter?

Op basis van het driejaarsgemiddelde over 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019 ligt alleen het bovenbouwsucces van de afdeling havo onder de norm. Dat betekent dat de havo-leerlingen minder vaak onvertraagd een diploma halen dan gebruikelijk.

Het bovenbouwsucces op het vwo is het afgelopen jaar gestegen en komt daarmee boven de norm uit. De examencijfers havo en vwo liggen net boven de norm. Daarbij moet worden aangetekend dat met name op het vwo de norm voor E voor Impulse relatief laag ligt door de vele opstroomers vanuit de havo.

Nu binnen de regeling leerresultaten vo één van de vier indicatoren onder de norm mag liggen leidt dat tot een oordeel 'voldoende' over OR1.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1 - Kwaliteitszorg

We beoordelen de standaard KA1 als voldoende. De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en voert dat uit.

Impulse Leeuwarden heeft de afgelopen periode ingezet op de kwaliteitszorg. Dat was ook nodig, gelet op de langdurig kwetsbare leerresultaten en de sterke groei van het aantal leerlingen en docenten. In het schoolontwikkelingsplan is zeer beknopt een kapstok opgenomen voor het stelsel van kwaliteitszorg. Dat wordt vervolgens verder uitgewerkt in een aantal tweejarige projecten. Deze omvatten

de onderwijsresultaten en de belangrijkste onderdelen van het onderwijsproces. De projecten zijn via een pdca-systematiek ingericht en worden ook door het personeel herkend en benoemd. Er is een jaarkalender om overzicht te houden over de diverse evaluatie- en bijstellingsmomenten.

Wat gaat goed?

In juni 2019 heeft Impulse een externe audit laten uitvoeren om scherper te krijgen op welke punten het onderwijs beter kon en moest. Naar aanleiding van de uitkomsten van die audit is een verbeterplan opgesteld dat op het moment van het onderzoek in uitvoering was.

Wat kan beter?

Hoewel de kwaliteitssystematiek voldoet aan de wettelijke eisen (het bewaken en zo nodig verbeteren van de onderwijskwaliteit) blijft de borging van de onderwijskwaliteit een aandachtspunt. Dat heeft ook te maken met de sterke groei van de school en het grote aantal docenten dat pas kort bij de school betrokken is. Dat, en het eigen concept van Impulse, maken dat het voor alle betrokkenen helder moet zijn wat er in dit schoolconcept van een docent of coach verwacht wordt en hoe er wordt nagegaan of dat ook daadwerkelijk gebeurt.

Daarnaast kan de schoolleiding beter zicht houden op de kwaliteit van de leerlingenzorg. Daarvoor is het nodig om aan het begin van een zorgtraject met elkaar vast te stellen wat het doel van het traject is.

KA2 - Kwaliteitscultuur

We beoordelen de standaard KA2 als voldoende. Schoolleiding en team werken gezamenlijk aan het verder verbeteren van het onderwijs.

Wat gaat goed?

De meeste docenten bij Impulse zijn enthousiast over hun school en het schoolconcept en willen dat gezamenlijk verder brengen. Alle betrokkenen werken vanuit hun eigen rol aan kwaliteitsverbetering. De afgelopen periode hebben docenten en schoolleiding gewerkt aan een gemeenschappelijke didactische en pedagogische aanpak. Ook binnen de huizen zoeken docenten elkaar op om met en van elkaar te leren. Dat gebeurt bijvoorbeeld door samen lessen te ontwerpen en door te praten over een toetsbeleid dat bij de school past. Docenten noemen het hierbij betrekken van leerlingen als volgende stap.

Wat kan beter?

De groei en het concept van de school maken dat er veel aandacht voor de begeleiding van nieuwe docenten nodig is. Op Impulse Leeuwarden werken relatief veel nieuwe docenten. Zij zijn vaak nog in opleiding. Ook heeft de school te maken met docenten die vanuit het

bestuur op de school worden geplaatst vanwege krimp op andere scholen. Het kost nieuwe docenten tijd om zich het concept van Impulse eigen te maken, en sowieso past niet elke docent goed bij het concept. Zo vraagt de school veel van haar docenten als het gaat om coachvaardigheden. Wij zien op dat punt grote verschillen tussen docenten. Hoewel de school inzet op professionalisering maakt de hiervoor beschreven context de professionalisering van docenten een blijvend aandachtspunt voor de school. Dat geldt ook voor het percentage bevoegd gegeven lessen, dat lager ligt dan op vergelijkbare scholen.

3.5. Overige wettelijke vereisten

Wij hebben tekortkomingen geconstateerd bij de overige wettelijke vereisten. In het schoolplan ontbreekt een van de wettelijk vereiste elementen (artikel 24 WVO), te weten informatie over het bestrijden van (taal)achterstanden. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

"We zijn trots op de beoordeling die Impulse van de inspectie heeft ontvangen. Dit laat zien dat een onderwijsconcept welke behoorlijk afwijkt van die van een "gemiddelde school", kwalitatief goed onderwijs kan bieden. De ingezette koers zetten we door en we gaan aan de slag met de verbeterpunten uit het rapport."

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

